

SZTANDAR LUDOWY

ILUSTROWANY TYGODNIK
OSWIATOWY, SPOŁECZNY, POLITYCZNY i GOSPODARCZY

ROK II.

Adres Redakcji i Administracji: Lublin, ULICA CICHA № 6. Skrzynka pocztowa 33.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 101.272.

Nr. 33.

Dokoła paktu zabezpieczającego pokój Europy.

Powrót min. Skrzyńskiego z Ameryki.

Nasz minister spraw zagranicznych p. Skrzyński powrócił już z Ameryki do Paryża. Pobyt jego w Ameryce, — jak mówią politycy amerykańscy i europejscy — był bardzo cenny nie tylko ze względu na wtajemniczenie Ameryki ze sprawami polskimi, lecz również z ogólną sytuacją polityczną w Europie.

Powrót min. Brianda z Londynu.

Min. francuski Briand powrócił do Paryża z Londynu, oświadczył, że jest zadowolony ze swej podróży i narad w Londynie, z min. angielskim Chamberlainem. Na naradach tych osiągnięto porozumienie co do odpowiedzi na notę niemiecką w sprawie bezpieczeństwa.

Ostateczna odpowiedź będzie udzielona Niemcom dopiero po porozumieniu się Francji i Anglii ze wszystkimi zainteresowanymi mocarstwami, a w pierwszym rzędzie z Belgią, Polską, Czechosłowacją, a w drugim rzędzie z Niemcami.

Obrady Skrzyńskiego z Briandem

P. minister Skrzyński obradował z p. min. Briandem w Paryżu. Obaj doszli do porozumienia i załatwili wiele poważnych spraw dotyczących odpowiedzi Niemcom oraz ogólnego paktu bezpieczeństwa.

Dalszy ciąg obrad odbędzie się w Genewie (Szwajcaria) na sesji jesiennej Ligi Narodów, gdzie udział już wezmą wszystkie państwa zaprzyjaźnione.

Porozumienie ang'o - francuskie w Londynie.

Sfery liberalne objawiają wielkie niezadowolenie z osiągniętej zgody między Briandem a Chamberlainem.

Oskarżają one ministra angielskiego o zbytne ustępowanie na rzecz Francji, które utrudniają zawarcie paktu.

W kołach oficjalnych oczekują, że konferencja z Niemcami odbędzie się w październiku w Brukseli (Belgia).

Od roku już ciągną się narady nad ogólnym pokojem i dotąd nie wiele Europa osiągnęła, może Bóg da, że pod koniec tego roku wszystkie państwa przyjdą do porozumienia i zapewniwszy pokój, dadzą przez to możliwość spokojnej pracy ludom Europy.

Powrót p. min Skrzyńskiego do Warszawy.

Pan min. Skrzyński powrócił z Paryża do Warszawy i objął urządowanie. Na placówkach polskich zagranicą będą zmienieni niektórzy posłowie i ambasadorowie.

Rosja zmobilizuje całą Białoruś sowiecką.

Z pogranicza donoszą, że rząd sowiecki niezależnie od powołania do armji na Białorusi mężczyzn w wieku od lat 23 do 38 postanowił zmobilizować całą Białoruś sowiecką.

W tym celu władze sowieckie rozdzielają broń między wszystkich członków komunistycznych związków zawodowych i zobowiązują ich do odbywania dwa razy w tygodniu ćwiczeń wojskowych.

Bolszewicy pragną zawojować cały świat.

**W razie wojny postawią pod bronią
6.500.000 żołnierzy**

Według ostatnich poufnych informacji Sowiety organizują na gwałt swoją czerwoną armję. Pod hasłem rewolucji światowej i wprowadzenia bolszewickiego ustroju na całej kuli ziemskiej. Stan liczebny dzisiejszej armji bolszewickiej przedstawia się następująco: 600.000 żołnierzy liniowych na lądzie i morzu, 84.000 do specjalnych przeznaczeń, 220.000 administracyjno-politycznych, 26.000 kontrolno-politycznych, razem więc armja bolszewicka liczy dziś 930.000 (blisko milion) ludzi pod bronią.

Według świeżo opracowanego planu mobilizacyjnego, Sowiety mogą w ciągu 24 godzin postawić pod bronią 6.500.000 ludzi.

Prócz tego rozrasta się szalenie w Rosji bolszewickiej przemysł wojenny: fabryki armat, samochodów, samolotów (20 fabryk!), gazów trujących, amunicji i t. d. Całe Sowiety pokryte są gęsto szkołami wojskowymi, gdzie przygotowują się kadry przyszłych oficerów, w szkołach tych wpajają w uczniów zasady komunizmu.

Tak zorganizowana armja bolszewicka, ma wyruszyć na podbój Europy i całego świata.

Niebezpieczeństwo więc jest ze strony sowietów gromem dla wszystkich państw i krajów.

Manewry bolszewickie nad granicą polską i estońską.

Dowództwo wojsk bolszewickich zapowiedziało wielkie manewry armji we wrześniu, które odbywać się będą nad granicą polsko-rumuńską i na północy nad granicą estońską.

Wojna francuzów z riffenami w Marokku.

Wojna między Francuzami i Riffenami pod wodzą Abd-el-Krima trwa w dalszym ciągu. Francja i Hiszpania nie chcą brać pod uwagę ostatniego oświadczenia Abd-el-Krima, który zdecydował, że zaprzestanie wojny tylko w tym wypadku, o ile będzie jego krajowi zapewniona zupełnie niepodległość.

Gazety francuskie z powodu tego piszą, że pokój staje się coraz bardziej niemożliwy z winy Abd-el-Krima, wodza Riffenów, którego należy raczej traktować, jako zwykłego buntownika. Cały front marokański został podzielony na trzy części: zachodni, środkowy i wschodni, do każdego frontu przydzielono po jednym generale francuskim. Poza frontem zgrupowano ogromne rezerwy, a wszystkie oddziały wojsk francuskich mają być wyposażone w najbliższym czasie w nowoczesne urządzenia wojenne, a między innymi: nowe karabiny, zwykle i ręczne, o nader wielkiej sile ognia. Marszałek francuski Petain (czytaj Peten), który obecnie bawi w Paryżu, ma wyjechać niezwłocznie do Marokka celem wydania odpowiednich rozkazów.

*

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że wojska francuskie ruszyły do generalnej ofensywy przeciw wojskom Abd-el-Krima.

Odczyt Marszałka Piłsudskiego na Zjeździe Legionistów w Warszawie.

W dn. 10 b. m. Marszałek Piłsudski wygłosił w Sali Rady Miejskiej w Warszawie odczyt w związku z dorocznym Zjazdem Legionistów. W Zjeździe tym brało udział kilka tysięcy legionistów i publiczności, która niezwykle owacyjnie witała Marszałka, gdy zjawił się w sali. W odczycie swym Marszałek Piłsudski scharakteryzował rolę Legionistów i ich odpychanie przez dzisiejsze społeczeństwo od spraw państwowych. Jednocześnie Marszałek Piłsudski wypowiedział zdania, że w czasie Jego urzędowania w Belwederze, protokoły narad, w których on brał udział, były bezczelnie fałszowane. Również sfalszowane zostały niektóre dokumenty historyczne w Sztabie Generalnym. Oświadczenie to Marszałka Piłsudskiego, wywołało żywy niepokój w całym kraju. Pisma domagają się wyświeślenia tej sprawy i ukarania winnych bez względu, jakieby oni nie zajmowali stanowiska w Państwie. Dla fałszerzy i obłudników niemasz miejsca w Polsce!

Krzyż Legionów.

W czasie zjazdu legionistów ustalono, że Krzyż Legionów nadawany ma być wszystkim byłym legionistom, niezależnie od tego, czy służyli w I, II i III brygadzie lub P. O. W. Krzyż ten nadaje marszałek Piłsudski na wniosek komisji, w skład której wchodzi: jen. Minkiewicz, jen. Norwid - Neugebauer, Dąbkowski, Górecki, Skrzyński, Piskor, Rogalski, Zajac, Żymierski, oraz cały szereg niższych oficerów czynnej służby i rezerwy. Legitymacje na krzyż będą podpisane osobiście przez marszałka Piłsudskiego.

Marszałka Piłsudskiego żegnały polskie dzieci przybyłe z Francji.

W ubiegłym tygodniu przyjechała do Polski grupa dzieci emigrantów polskich z Francji, które zwiedziły większe

nasze miasta. W czasie odjazdu Marszałka Piłsudskiego z Warszawy do Druskiennik zgłosiła się delegacja dzieci polskich z Francji, prowadzone przez p. Dąbko.

Imieniem dzieci powitał Pana Marszałka chłopiec Mizera.

P. Marszałek Przez dłuższą chwilę rozmawiał z dziećmi, poczem odjechał, żegnany okrzykami: Niech żyje Polska! Niech żyje Marszałek Piłsudski!

Pierwsze, wielkie manewry polskiej Kawalerji na Wołyniu.

W dniach 11, 12 i 13 sierpnia odbyły się na Wołyniu okolicach Dubno — Brody, pierwsze w polsce manewry Kawaleryjskie.

Kierownictwo manewrów spoczywało w rękach p.gen. Rozwadowskiego.

Na manewry przyjechał p. minister spraw wojskowych, wraz ze swym sztabem. Ze znanych polskich generałów widzieliśmy tam pp. J. Hallera, St. Hallera, Żeligowskiego i Dowódcę O. K. Lublin J. Romera. Reprezentowanych było 18 państw obcych, w liczbie 40 przedstawicieli.

Kawalerja polska zrobiła na wszystkich bardzo dobre wrażenie, nie tylko swym wyglądem, ale i umiejętnymi prowadzeniami wojny nowoczesnej, które polegają na ukrywaniu oddziałów wojska, tak, aby przeciwnik nie mógł zauważyć ich siły, a w decydującej chwili, wszystkich, te drobne oddziały łączą w jedną całość i wspólnie atakują wroga. Takie umiejętne prowadzenie wojny nazywa się dobrą taktyką strategiczną, którą, jak wykazały manewry wojska polskie posiadają w zupełności.

Po manewrach odbyła się defilada wojska które prezentowały się b. ładnie i wzbudziły podziw przedstawicieli zagranicznych.

Marszałka Piłsudskiego minister wojny Sikorski na manewry nie zaprosił.

Zaproszenie oficerów polskich na manewry francuskie.

Generał francuski Gourand zaprosił oficerów polskich na manewry francuskie. W manewrach tych wezmą udział 2 dywizje piechoty, jedna dywizja kawalerji i jeden pułk piechoty na samochodach.

Na ulicach Mińska bolszewicy mordują Polaków.

W Mińsku odbyły się wielkie manifestacje, jako protest za wykonanie wyroku śmierci we Lwowie na **Botwinie**, mordercy świadka Czechnowskiego w procesie o zamach na P. Prezydenta Rzeczypospolitej. W czasie demonstracji bolszewicy zabili 2 polaków, Jana Konkiewicza i Stanisława Perońskiego.

Zlikwidowanie sowieckiej bandy szpiegowskiej.

Z Wilna nadeszły wiadomości, że wywiadowcy K. O. P. wykryli bandę, która szpiegowała na rzecz Sowietów.

Banda ta została całkowicie zlikwidowana. Przy areztowanych znaleziono bardzo cenny materiał szpiegowski, jak rysunki poszczególnych obiektów, plany i dokumenty.

Pociąg zasypany kamieniami.

Z Wiednia piszą, że w czasie gwałtownej burzy w górach Tyrolu, utworzyła się lawina z kamieni, która zasypała przejeżdżający pociąg. Na szczęście wypadku z ludźmi nie było.

Nad złotym polskim czuwają najwyżsi dostojnicy państwa

Wstrzymanie kredytów.

Nieudany zamach Niemców, Czechów i Gdańska na złoty polski wywołał wśród najwyższych dostojników państwa i całego społeczeństwa. Gremjery Grabski powrócił już na stałe do Warszawy, gdzie odbył szereg narad z ministrami i osobami ze świata finansowego. Na naradach tych uchwalono przedsięwziąć odpowiednie kroki, celem niedopuszczenia do dalszych podstępnych ataków na nasz pieniądź. W najbliższym czasie zostaną wydane nowe zarządzenia, które ograniczą wóz towarów zagranicznych do Polski.

W naradach brał również udział Pan Prezydent Wojciechowski.

Jak nam donoszą, ma być wstrzymany lub okrojony kredyt; najbardziej smutnym jest fakt, że ograniczenia te będą stosowane również do rolników.

Premjer Grabski objedzie Polskę i wygłosi mowy o położeniu w kraju.

W tym tygodniu projektowane są wyjazdy prezesa Rady Ministrów na Górny Śląsk, do Małopolski i do Poznańskiego.

W czasie tych wyjazdów premjer Grabski ma wygłosić szereg przemówień o sytuacji gospodarczej i zadaniach polityki wewnętrznej i zagranicznej.

Zamierzona podróż p. premjera wywołała duże zainteresowanie w kołach politycznych.

W rocznicę Cudu nad Wisłą.

W ubiegłym tygodniu w Warszawie i we wszystkich większych miastach odbyły się uroczystości ku uczczeniu wielkopomnej rocznicy, zwycięskiej bitwy pod Warszawą w 1920 r. bitwy, którą nazwano: „Cudem Wisły“. Dnia 14 zaś na polach Ossowa, gdzie ma stanąć pomnik na bratnich mogiłach, odbyło się nabożeństwo żałobne za poległych.

Koronacja cudownego obrazu Matki Boskiej w Wielkich Piekarach.

W ubiegłą sobotę w Wielkich Piekarach na Górnym Śląsku odbyła się wielka uroczystość koronacji cudownego obrazu Matki Boskiej. Koronacji dokonał Nuncjusz papieski Monsignore Lauri, przy udziale wielu tysięcy wiernych.

Złot Sokołów w stolicy.

W Warszawie odbył się w ubiegłą niedzielę Złot Sokołów z całej Polski. Na Złot ten przybyła również delegacja paruset Sokołów Polaków z Ameryki, którzy zwiedzają nasz kraj i zapoznają się z jego piękną przyrodą, bogactwem i organizacją.

Optanci niemieccy uciekają z powrotem do „prześladującej“ ich Polski.

Polskie władze były zmuszone zarządzić ściślejsze zamknięcie granic celem zapobieżenia przedostawaniu się optantów niemieckich z Pily z powrotem do Polski.

Obecnie znowu donoszą o zatrzymaniu na granicy wiu optantów, usiłujących się przekraść. Jeden z nich przytrzymany na pograniczu pow. chojnickiego, oświadczył, że optantom niemieckim powodzi się w Pile bardzo źle i wszystkich opanowało bardzo wielkie rozgoryczenie,

gdyż znalezienie pracy w Niemczech w obecnych warunkach wydaje się prawie niemożliwe. Większość ich pragnęłaby wrócić do Polski, gdzie wiodło im się bardzo dobrze, to też nic dziwnego, że coraz więcej optantów usiłuje nielegalną drogą powrócić do Polski.

Zgon Marji Sienkiewiczowej.

W Krakowie zmarła wdowa po wielkim pisarzu ś. p. Marja z Babskich Henrykowa Sienkiewiczowa.

Zwłoki śp. Marji Sienkiewiczowej zostały przewiezione z Krakowa do Łukowa i złożone w grobie rodzinnym.

Sekty religijne mnożą się na kresach wschodnich.

Dzienniki lwowskie donoszą, że kresy i Małopolska Wschodnia pokryta jest całym szeregiem wiosek, które posiadają własne domy modlitwy, księży i wielu wyznawców. W miejscowościach tych większość mieszkańców przeszła na nowe obrządki religijne. Najbardziej działają tu sekty religijne pochodzenia anglikańskiego. Gazety czynią uwagi, aby rząd polski zajął się tą sprawą, bo wśród tych nowych duchownych osób, mogą się znaleźć agitatorzy, działający na szkodę państwa polskiego.

Nad Wilnem przelecają aeroplany japońskie.

Ministerstwo wojny donosi, że w tych dniach przelecają nad Wilnem dwa aeroplany japońskie, które przelatywać będą w kierunku do Moskwy do Paryża.

Lotnicy Japońscy wylecieli z Tokio (stolica Japonji) i przebędą całą Azję i Europę. Są to pierwsi lotnicy japońscy, których będziemy oglądali w Polsce.

We Francji poświęcono nowy statek wojenny polski.

W jednym z portów wojennych francuskich Hawrze, odbyło się w ubiegłym tygodniu poświęcenie nowego okrętu polskiej marynarki wojennej, który otrzymał nazwę „Wilja“. Na uroczystość tę przybyli przedstawiciele władz francuskich oraz nasz ambasador w Paryżu. Okręt ten przypłył w krótko na polskie morze, powiększając w ten sposób niewielką naszą marynarkę wojenną.

Dwie katastrofy pod Krakowem.

Dnia 13-go sierpnia zderzyły się pod Krakowem 2 wypadki. Jeden z samochodem, na skutek nieuważnej jazdy szofera, a drugi z samolotem w okolicy Ojcowa.

W pierwszym wypadku odniosło rany 4 osoby, w drugim pilot, plutonowy, Kalinowski poniósł śmierć, a porucznik, obserwator, Paszkiewicz, w skutek poniesionych ciężkich ran, wkrótce ducha wyzionął.

Fabryka fałszywych pieniędzy.

W kolonji Osmoliwie pod Zduszną Wołą, policja śledcza wykryła maszynę do robienia drobnych pieniędzy — bilonu.

Przy rewizji znalazła policja kilkaset monet, które nie były jeszcze wykończone.

Sprawców fałszowania, oraz tych, którzy puszczały w obieg fałszykaty — osadzono w więzieniu.

Aresztowania polityczne we Lwowie.

W związku ze sprawą zabójstwa świadka w procesie o zamach na Pana Prezydenta Rzeczypospolitej — Czechnowskiego, policja lwowska aresztowała 17 osób wśród nich 5 żydów i 12 żydów. Aresztowanych odesłano pod eskortą do więzienia lwowskiego.

Uroczystości Reymontowskie w Wierzchosławicach.

Jak już donosiliśmy w dniu 15 sierpnia odbyły się wielkie uroczystości w zagrodzie Wincentego Witosa z racji uczczenia znakomitego pisarza polskiego Władysława Reymonta. Na uroczystości te przybyło dużo chłopów z całej Polski, dzięki agitacji na wiecach i w pismach, prowadzonych przez „Piastowców“ i zwolenników Witosa, oraz różni przedstawiciele organizacji i władz.

Władysław Reymont jest rzeczywiście wielkim pisarzem, który przyniósł otuchę narodowi polskiemu, szkoda tylko, że jest kiepskim politykiem.

Wielcy ludzie nie mogą należeć do stronnictw i iść na ich pasku, **to też uczczenie Reymonta winno się odbyć w stolicy, w Warszawie, gdzie cały Naród złożyłby mu swój hołd.**

Ponieważ Reymont wstąpił do „Piasta“, więc cała uroczystość odbyła się — jak to mówią — na dożynkach u p. Witosa i zwolenników „Piasta“, którzy wyzyskują to oczywiście dla celów agitacyjnych na wsi i w miasteczkach. Jest to smutne i śmieszne zarazem.

Anglja i Francja tworzą wspólny front przeciw sowietom.

Do Warszawy donoszą z Londynu, że krążą tam pogłoski, szczególnie w kołach socjalistycznych, że Francja będzie dążyć do porozumienia z Anglią, aby mieć prawo przemarszu przez terytorjum niemieckie w razie wojny celem przejścia z pomocą Polsce lub Czechosłowacji.

Prawo to osiągnie Francja przez to, że przyobiega Anglii swoją współpracę przy dojściu do skutku europejskiego związku przeciw Sowietom.

Ponieważ Polska mogłaby odegrać w tym nowym związku wielką rolę, należy się więc Jej, zdaniem polityków francuskich, zabezpieczenie przed atakiem wojsk sowieckich.

Awanturny w parlamencie niemieckim.

Policja wynosi z sali posłów komunistycznych.

W parlamencie niemieckim, podczas obradowania nad ustawą o cłach rolnych dzieją się straszne awantury.

Dochodzi do tego, że posiedzenia, z powodu awantur muszą być kilka razy dziennie przerywane.

W ostatnim czasie, gdy chciano usunąć pewnego posła komunistycznego, który na wezwanie prezydenta nie chciał dobrowolnie opuścić sali, zawezwano 8-urzędników policyjnych, którzy wobec czynnego oporu posła, chwycili go za kołnierz i wyprowadzili z sali.

Zajście to nie skończyło się jednak łatwo, albowiem inni posłowie komunistyczni stanęli w obronie swego towarzysza i czynnie zaatakowali policję.

Na zarządzenie prezydenta przybyło następnie 17 urzędników policji, którzy znów przy użyciu siły wynieśli 4 innych posłów komunistycznych, którzy najbardziej się awanturowali. Zarządzenie to wyszło ze strony wiceprzewodniczącego, który czuł się dotknięty przerywaniami komunistów.

Sowiecki poseł w Mongolji złodziejem i kryminalistą.

Z Moskwy donoszą: Przedstawiciel dyplomatyczny rządu sowieckiego w Mongolji, Wasiljew, został odwołany i aresztowany pod zarzutem kilkakrotnej kradzieży i sprzeniewierzenia znacznych sum.

Sekretarz Brianda zgubił ważne dokumenty.

Z Londynu donoszą, że sekretarz ministra Brianda, Thierry, po opuszczeniu gmachu ministerstwa spraw zagranicznych spostrzegł zgubę swej teki, w której oprócz 500 funtów znajdowały się bardzo ważne dokumenty. O zgubie tej zawiadomiono natychmiast policję. Śledztwo w toku.

Zbrojenia Sowietów.

Rząd sowiecki w programie zbrojeń na rok 1925 przewiduje kupno dla swojej armji napowietrznej 1130 nowych aeroplanów. Część z tej liczby zostanie zakupiona w fabrykach sowieckich, reszta w fabrykach włoskich.

Zbrojenie armji napowietrznej sowieckiej, przybiera szerokie rozmiary, bo w roku 1924 sowiecy zakupiły już we Włoszech i Hiszpanji 700 nowych aeroplanów.

Co słyhać u naszych braci na emigracji?

Odczyt byłego francuskiego ministra Richarda o emigracji.

W Paryżu odbył się odczyt byłego francuskiego ministra rolnictwa Richarda o emigracji we Francji. W odczycie wzięło udział kilkasét osób, zajmujących wybitne stanowiska w społeczeństwie francuskim.

W odczytciu między innymi, zabrał głos Peyrimhoff, prezes „Comitre Centrale des Houillres de France“, który zaznaczył, że produkcja węgla we Francji w roku 1919 była niższa od produkcji przedwojennej, a w następnych latach przewyższyła stan przedwojenny w **dużej mierze dzięki pracy około 100.000 górników polskich, emigrantów z Westfalji i Polski.** Peyrimhoff zwrócił uwagę na zalety górnika polskiego, omawiając jego położenie moralne we Francji i uwydatniając błędność polityki, dążącej do tego, aby wychodźstwo porzuciło rodzinne zwyczaje, język i religję.

Zainteresowanie poważnych sfer francuskich zagadnieniem wychodźstwa we Francji, jak również stanowisko w tej sprawie prezesa „Comitre Centrale des Houillres de France“ zasługują na uwagę.

Syn polskiego rolnika zdobył nagrodę za rzeźbę.

Józef Kisielewski, chłopiec farmerski ze stanu Minnesota, który przed czterema laty uprawiał ziemię i pomagał ojcu farmerowi przy robotach polnych, zdobył w Paryżu pierwszą nagrodę na wystawie sztuk pięknych za najlepiej wykonaną płaskorzeźbę swego pomysłu.

Kisielewski przebywa w Paryżu na jednorocznych studjach rzeźby, wysłany przez amerykański instytut „Beaux Arts“ (czytaj Bo art).

List polskiego emigranta z francuskiej legji cudzoziemskiej.

Paryskie „Ognisko“, ostrzegając bezrobotnych polskich emigrantów we Francji przed wstępowaniem do legji cudzoziemskiej, przytacza następujący wrywek z listu polaka z tejże legji:

„Lepiej kamień zgryść, jak tę pięcioletnią służbę wytrzymać, lepiej raz na dzień kawałek suchego chleba zjeść, wodą popić i pod płotem spać, jak wstąpić do tej legji.

Ostrzegam rodaków, żeby nie łudzili się obietnicami złotych gór, niech wiedzą przed zapisaniem się do legji, że tu człowieka czeka twarda dola, głód i mogiła.

Nieudany wiec endecki w Nałęczowie.

Dn. 16 sierpnia przyjechali do Nałęczowa na szumnie zapowiedziany w „Głosie Lubelskim“ wiec i zebranie dobrze znanych chłopów w powiecie puławskim, jako wiernie występujący się endekom sen. Łaszcz, pos. Kotkowski, dobrze płatny naganiacz, agitator Stypułkowski, i wieczny kandydat na posła p. Mordel.

Przewodniczył tym panom w urządzaniu wiecu mocno podjrżany, łazęga partyjny, który w ciągu dwu miesięcy przeszedł od Wojewódzkiego (znanego komunisty) do endecji, p. Saran.

Ciemna kreatura ta w swoim przemówieniu gospodarczem nawoływała wszystkich, by kupowano u żydów.

Wiec nie miał jednakże charakteru gospodarczego, jakto ci panowie zaznaczyli, by przy okazji upiec pieczeń partyjną. Po przemówieniu p. Sarana zabrał głos poseł Kotkowski, **który wrzyskiem partje ludowe nazwał komunistycznymi**. Chłopów to oburzyło. Rozpoczęły się awantury, krzyki, gwizdy, oraz ucieczka szajki endeckiej do stacji Nałęczów pod ochronę policji.

Uspokojeniem wzburzonych chłopów zajął się p. red. Władysław Olkiewicz, którego chętnie chłopci słuchali i prosili o urządzenie wiecu w przyszłą niedzielę, dnia 23 sierpnia w Nałęczowie, co przyrzekł uczynić p. red. Olkiewicz. Chłopi rozjechali się do domów z okrzykami: „Niech żyje Marszałek Piłsudski“.

Wiec w Nałęczowie.

Zgodnie z życzeniem okolicznych włościan w niedzielę dnia 23 b. m. sierpnia b. r. odbędzie się wiec, na którym przemawiać będzie redaktor naszego pisma Władysław Olkiewicz.

Stawcie się licznie.

Zapraszamy również sen. Łaszcz i pos'a Kotkowskiego, oby wysłuchali prawdy o sobie i ich partji.

Zjazd Wojewódzki Młodzieży Wiejskiej w Lublinie.

Tegoroczny Zjazd Delegatów Kół Młodzieży Wiejskiej Województwa Lubelskiego odbędzie się w Lublinie w niedzielę dn. 6 września b. r.

Każde Koło winno wybrać delegatów na Zjazd po 1 na 15 członków i zaopatrzyć ich w legitymacje zjazdowe, które można otrzymać w Okręgowych Związkach względnie w Wojew. Zw. W wypadku niemożności zaopatrzenia się wcześniejszego w legitymacje zjazdowe winni delegaci posiadać zaświadczenia Koła, stwierdzające ich charakter, które będą następnie wymieniane na legitymacje zjazdowe.

Zjazd rozpocznie się o godz. 9 rano nabożeństwem w Katedrze lub.

Otwarcie Zjazdu o godz. 10 w sali Rady Miejskiej. Na zakończenie Zjazdu wieczornica z przedstawieniem teatralnym, orkiestrą i t. p.

Uczestnikom Zjazdu przyznane zostały niżki kolejowe.

Napad bandycki.

Czterech badytów z grupy Lewandowskiego dokonało napadu na dom huty szklanej p. Czesnego we wsi Czusiny, gm. Krasnogród, na pograniczu pow. Biłgorajskiego. W starciu z bandytami jednego z nich zabito. Zabitemu koledze bandyci obcięli głowę i zabrali z sobą dla zatarcia śladów. Na miejsce zbrodni wyjechali przedstawiciele policji z Lublina.

ZAPARCIE STOLCA

z bólami głowy, zawłatem krwi, kołataniem serca — ustępuje przy użyciu szwajcarskich pigulek aptekarza RICH. BRANDTA.

Wiadomości gospodarcze.

Przed siewem ozimni!

(Krótkie przypomnienie).

Najważniejszą porą w gospodarstwie jest czas siewów, gdyż decyduje on o powodzeniu całorocznem.

Jaki siew — taki plon.

Do najważniejszych warunków powodzenia należy: wybór chwili siewu, sposób wykonania siewu, głębokość przykrycia ziarna, dobór ziarna siewnego.

Do siewu przystępować należy możliwie wcześniej.

Siew może być rzutowy lub rzędowy.

Jedynie racjonalny jest siew rzędowy.

Siew rzutowy powinien być traktowany jedynie jako wyjątek w tych razach, kiedy się chcemy bardzo wcześnie, pod sprężynówkę. Siew rzutowy nie daje nam możliwości regulowania głębokości przykrycia ziarna, a więc zmusza nas do marnowania znacznej jego ilości. W rolę wilgotną należy siał głębiej, w rolę suchą — płycej.

W siewniku rzędowym zwracać uwagę na pracę reldic i w razie potrzeby obciążać je lub ostrzyć.

Rzędowo można siał o 30% mniej niż rzutowo, licząc na równiejsze wschody (czysty zysk rzędowego siewu); przytem siewy rzędowe dają celniejsze ziarno w plonie, ponieważ powodują równomierniejsze dojrzewanie. Wreszcie siew rzędowy pozwala zmieniać odstępy między rzędami tak, ażeby nie produkować słabych, zacieśnionych i wybujałych roślin, które dadzą tylko pośląd.

Siew rzutowy jest oznaką zacofania.

Do siewu nie brać innego ziarna, jak tylko doborowe; siewając byle co, zbieramy również byle co. Ziarno siewne powinno być zdrowe, dojrzałe i czyste.

Siewając własne ziarno należy głównie zwracać uwagę na dokładne oczyszczenie.

Nie tryjerowanego ziarna do siewu nie brać!

Nie pozbędziemy się nigdy chwastów, jeśli będziemy je siał razem z zbożem.

Ziarno sprowadzane należy zbadać nie tylko pod względem czystości ale i pod względem siły kiełkowania (ilość ziarn kiełkujących i energia kiełkowania), zmieniając normy gęstości odpowiednio do wartości ziarna; najlepiej pracę tę powierzyć najbliższej stacji doświadczalnej rolniczej. Poza doбором ziarna należy zwracać uwagę na odmiany, gdyż nie każda odmiana da rezultaty dobre, a nadwyżka plonu wskutek właściwego doboru odmiany jest czystym zyskiem, gdyż nie powiększa kosztów produkcji, a powiększa dochody.

Zapomoga na szkołę rolniczą.

Sejmik powiatu wileńsko-trockiego otrzymał od ministerjum rolnictwa i dóbr państwowych zapomogę w wysokości 54,000 zł. na szkołę rolniczą w Bukinach.

Falszywe banknoty

Ostatniemi czasy zjawiać się znów zaczęły na rynku fałszywe banknoty dolarowe w różnych odcinkach—przeważnie drobne, które od dłuższego czasu pozostawały w ukryciu, bądź w ostatnich czasach sprowadzone były z krajów ościennych.

Oszukiwaniu łatwowiernych sprzyja pokątny handel walutami.

A więc uwaga!

Urodzaj a podatki.

W związku z nieurodzajem zeszłorocznym, który nawiedził znaczną część kraju, Ministerstwo Skarbu stosowało względem płatników podatku gruntowego i majątkowego ulgi i odroczenia, wskutek czego wpływy podatkowe z tych źródeł, konieczne dla zaspakajania najniezbędniejszych potrzeb państwowych, były mniejsze, niż z innych podatków. Ostatnio na okres lipiec i sierpień zarządzono wstrzymanie kroków egzekucyjnych na podatek gruntowy i majątkowy od rolników.

Ze względu na pomyślny wynik zbiorów tegorocznych, Ministerstwo Skarbu, wobec ogromu potrzeb państwowych, nie będzie mogło udzielać dalszych odroczeń i ulg podatkowych i z dniem 1 września zarządzi przymusowe ściąganie podatków rolnych dla uniknięcia dotkliwych kar za zwłokę oraz kosztów egzekucyjnych, płatnicy winni we własnym, dobrze zrozumianym interesie przygotować na wrzesień potrzebną na pokrycie należnych od nich podatków gotowiznę, dalsze bowiem starania o uzyskanie odroczeń nie mogą liczyć na uwzględnienie.

Przypomnieć należy, iż 1-sza rata podatku gruntowego powinna być płacona od 15 marca do 15 kwietnia r. b., 1-sza zaś rata podatku dochodowego — w terminie 30 czerwca r. b.

Odbudowa gospodarstw zniszczonych podczas wojny.

Sejmik powiatu wilejskiego zwrócił się do urzędu delegata rządu z prośbą o pożyczkę w wysokości 30,000 złotych na odbudowę gospodarstw zniszczonych podczas wojny.

Kredyty dla optantów rolników w Poznaniu.

Państwowy Bank Rolny—Oddział w Poznaniu, w celu przyścia z pomocą optantom i uchodźcom z niemieckiego Górnego Śląska, udzielać będzie kredytu tym optantom i uchodźcom, którzy są zawodowymi rolnikami.

Polskie maszyny rolnicze w Brazylii

Pierwsze transporty lokomobil z fabryki Cegielskiego i pługów z fabryki „Unja“ w Grudziądzu przybyły w początkach lipca r. b. do Kurytyby w Brazylii. Jest to pierwszy transport wyrobów polskiego przemysłu maszynowego, znajdujący zbyt bezpośredni w Brazylii.

Nowa linja kolejowa na Wołyniu.

W związku z projektowaną budową nowej linii kolejowej pomiędzy Sienkiewiczówką i Stojanowem na Wołyniu, rozpoczęła swe prace, na wyznaczonych terenach, komisja inżynierów, celem ustalenia trasy rzeczonyj linii. Prócz tego dokonywane są obecnie studia nad nową linją kolejową Luck — Lwów i Katowice-Kiwerce do Łucka przez Krasne z nowym mostem przez Styr. Most ten przejdzie niedaleko obecnej stacji kolejowej. Roboty ziemne mają być rozpocząć w roku bieżącym, ukończenie linii i oddanie jej do eksploatacji przewidywane jest w r. 1928. Linja ta będzie miała wielkie znaczenie gospodarcze, jako łącząca zachodnie dzielnice Polski z Kresami Wschodnimi.

Zamówienia rosyjskie we Francji za 1 miliard fr?

W Paryżu Krasin w przemówieniu swem, wygłoszonym na bankiecie, wydanym przez rosyjską delegację handlową w Paryżu, oświadczył, że delegacja ta pośredniczyła przy zamówieniach rosyjskich we Francji na sumę miliard franków.

Ziemniaki na zimę dla ludności śląskiej.

Z uwagi na obecną ciężką sytuację ludności w województwie śląskim, dotkniętej długotrwałym kryzysem gospodarczym, zachodzi konieczność przystąpienia w najbliższym czasie do podjęcia akcji zaopatrzenia ludności dotkniętej kryzysem gospodarczym w ziemniaki na zimę.

W tym celu odbyła się w Urzędzie Wojewódzkim wspólna konferencja, która uchwaliła objąć akcję zaopatrzenia w ziemniaki około 300 000 osób, t. j. 3 tysiące wagonów ziemniaków.

Dostawę ziemniaków powierzy Śl. Urząd Woj. w drodze rozprawy ofertowej poważnym organizacjom gospodarczym za należytem zabezpieczeniem bankowem; samego rozdziału natomiast dokonają urzędy gminne pod nadzorem starostów na podstawie ogólnych zasad przepisanych przez Śl. Urząd Wojewódzki.

Pokazy hodowlane na Wileńszczyźnie

Związek Kółek Rolniczych ziemi wileńskiej wspólnie z Sejmikiem powiatowym celem podniesienia hodowli zwierząt domowych tak, jak w latach ubiegłych urządza pokazy budowlane we wszystkich powiatach ziemi Wileńskiej.

Jak można było zauważyć z przyprowadzanego inwentarza, szczególnie krów, jak to żuławek, czerwonych białogrzbietek, a także innych, pokazy wpływają bardzo na zainteresowanie się rolników hodowlą i podniesieniem jej. Spotymano wypadki, że pomimo sezonu pilnych robót gospodarskich na roli poszczególne gospodarze przyjeżdżali z miejscowości odległych o 20 i więcej klm., by wziąć udział w wystawie.

Pokazy w ubiegłych latach odbyły się w powiatach: Oszmiańskim, Dzieśnińskim, Wileńsko-trockim, Brasławskim, Święciańskim, Duniłowickim, Wilejskim i t. d.

Biorąc pod uwagę znaczenia pokazów dla posiadaczy dobrego inwentarza, którzy przez wystawienie go i wyszczególnienie, a także nagrodzenie przez Komisję Sędziowską będą mieli możliwość lepszego spieniężenia, zaś właściciele błahego bydła i koni zauważają, jak przez racjonalny wychów i dobre żywienie można otrzymać ładne sztuki, przynoszące dochód gospodarstwu, a przez to podniesienie hodowli i połączony z nią dobrobyt kraju, nie wątpimy że rolnicy wezmą masowy udział w pokazach.

● pomoc dla pow. dzian.

Ministerstwo spraw wewnętrznych poleciło województwom okolic dotkniętych klęską powodziową, jak najściślejszą współpracę z organizacjami społecznymi, powołanymi przez społeczeństwo do życia, celem niesienia pomocy dotkniętym klęską powodziową.

≡ Wiadomości różne ≡

Samochodem przebyli Afrykę kapitan francuski ze swoją żoną.

Z Paryża donoszą, że pewien kapitan francuski wraz ze swoją żoną przebył 23 tysiące kilometrów na sześciokołowym samochodzie Renault, przecinając Afrykę z pół-

nocy na południe. Podróż ta trwała 8 miesięcy; odważni podróżnicy przejechali bez przeszkody wielką pustynię, tak zwaną Saharę i całą Afrykę Środkową. Gdy po podróży tej wrócili do Paryża, zgotowano im wielkie przyjęcie

Cyklon poczynił wielkie spustoszenia w Holandji.

Ze stolicy Holandji donoszą, że w ostatnich dniach nad wschodnią częścią tego kraju oraz północno-zachodnią Niemiec przeciągnął niebywale silny huragan powietrzny (cyklon). Wszystkie połączenia telegraficzne i telefoniczne zostały zniszczone. Siła wichru była tak poważna, że uniosła wiele domów, dachów i drzew. Są również ofiary w ludziach i zwierzętach.

Pod pociąg sowlecki podłożono maszynę piekielną

Na linii kolejowej Smoleńsk — Mińsk, koło stacji Krzepki, wjechał w nocy na podłożoną na torze maszynę piekielną pod pociąg, który wiozł amunicję i żywność dla wojska. Pociąg wyleciał w powietrze, wielu żołnierzy, jadących z transportem poniosło śmierć na miejscu.

Komuniści agitują w Anglii

W Londynie, stolicy Anglii, policja dokonała szeregu rewizji w dzielnicy zamieszkałej przez cudzoziemców. Wielu agitatorów aresztowano, przyczem znaleziono dokumenty, wskazujące na szeroko rozgałęzioną propagandę komunistyczną w armii angielskiej. Policja podjęła energiczną walkę z agitatorami.

Straszny huragan i trzęsienia ziemi we Francji.

Jak donoszą z Paryża z miejscowości Pau (czytaj — Po) dało się odczuć trzęsienie ziemi, które wywołało przestraszczenia wśród ludności, która wyległa na ulice. Trzęsieniu ziemi towarzyszyła straszna burza, która powyrywała drzewa z korzeniami i zerwała dachy z wielu domów. Straty są znaczne.

I w Turcji walczą z komunistami. Z Angory, obecnej stolicy Turcji, donoszą, że odbył się tam proces przeciw członkom tureckiej partii komunistycznej. Część z oskarżonych została skazana na więzienie, część zaś na karę śmierci.

Wyprawa w głąb Afryki Niedawno polski magnat hrabia Potocki z Łańcuta (Małopolska) urządził wyprawę do Afryki, gdzie polował na lwy, tygrysy i słonie. Nie wiele mu to przyniosło korzyści, ale wywiózł za to z kraju dużo pieniędzy — 1.500.000 złotych.

Obecnie, w połowie września, wyruszy do Afryki środkowej grupa szwajcarsko-amerykańska, w celu badań nad dzikimi plemionami czarnych murzynów. Na nową tę wyprawę dał pieniądze syn miljardera amerykańskiego Rockefellera.

Karabiny o 50 strzałach. Jak podają pisma niemieckie, Francuzi używają w ostatnich walkach w Maroku nowych karabinów ręcznych, które dają 50 strzałów bez potrzeby zmiany magazynu.

Marszałek French wydziedziczył żonę i syna. Zmarły niedawno naczelny wódz angielski w pierwszym okresie wielkiej wojny marszałek French wydziedziczył testamentem, który teraz został otwarty, swego syna i żonę i cały swój majątek, w sumie 25.000 funtów, zapisał swemu adiutantowi. Również dar honorowy w wysokości 50.000 funtów, który swego czasu ofiarował mu naród angielski, zapisał swemu adiutantowi.

Dziwny ten testament wywołał tutaj wielką sensację, tembardziej, że ani wdowa, ani syn niczem na to nie zasłużyli. Wskutek tego testamentu syn i wdowa pozostaną bez środków do życia.

Wyprawa do bieguna południowego. Niedawno słynny badacz podbiegunowy Amundsen, zakończył swoje wyprawy do bieguna północnego.

Obecnie pewien badacz angielski, nazwiskiem Wilkens, zamierza urządzić wyprawę do bieguna południowego. W tym celu przy-

jechał on do stolicy Norwegii, gdzie ma zamiar zakupić kilka samolotów.

Wyprawa naukowa ma wyruszyć niebawem w drogę. **Amundsen nie sprzeda anglikowi samolotu.** Amundsen odmówił, przybytemu do stolicy Norwegii, anglikowi Wilkensovi, sprzedaż swego samolotu. Amundsen oświadczył, że zamierza on w najbliższym czasie odlecieć na swoim samolocie, którym podróżował do bieguna północnego, większe miasta Europy i wygłosić w tych miastach odczyty o swej podróży do bieguna północnego. Jak słychać, wygłosi on również odczyt w Warszawie.

Jaką będziemy mieli zimę w tym roku.

Do najtrudniejszych zagadnień należy niewątpliwie przepowiadanie pogody. Wielu ludzi bardzo mądrych biedziło się już nad tem, na czym się oprzeć, aby można było możliwie dokładnie przepowiedzieć na parę dni, albo tygodni pogodę. Dotychczas jednak nikt nie wymyślił stanowczego, zaledwie na krótki czas można przepowiedzieć pogodę, naprzykład po obserwowaniu księżyca, gwiazd, wiatrów, lotu wysokiego lub niskiego jaskółek i t. d.

Jeden z uczonych francuskich, badając stan pogody w różnych nieraz bardzo odległych latach, przyszedł do przekonania, że co pewien czas powtarzają się ciężkie zimy i piękne upalne lata.

Tak naprzykład wyjątkowo mroźna zima w r. 1917 odpowiada zimie z roku 1554, to znaczy z przed 559 lat.

Tegoroczna zima — według tego uczonego — będzie bardzo surową dlatego, że taka była przed 372 latami, Niedługo więc zobaczymy czy ów uczonec ma rację.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Ob. Pasierska Helena — Budki Nieznanowskie. Sprawę skierowaliśmy na ręce posła Sochy, który w konsulacie tę sprawę wyjaśni. Zasiłamy pozdrowienia.

Ob. Podkowa Stanisław — Raj. Po rzeczy udajcie się do miejscowej komendy policji państwowej, której obowiązkiem jest wskazać Wam miejsce, gdzie takowe zostały na czas śledztwa i rozprawy złożone. W przyszłych numerach naszego pisma postaramy się coś o tej sprawie napisać. Pozdrowienia przyjmijcie.

Ob. Kozieja Wojciech — Denain (Nord) Francja. Drogi obywatelu! Z prawdziwym zadowoleniem powitaliśmy list Wasz skierowany do naszej redakcji. Wśród emigrantów polskich we Francji posiadamy już cały szereg prenumeratorów, co dowodzi, że oderwani od kraju ojczystego, emigranci nie zapominają o swojej ukochanej Ojczyźnie i żywo interesują się wypadkami, które się dzieją na naszej ziemi. Stosownie do prośby zawartej w Waszym liście, będziemy Wam stale przysyłać nasz „Sztandar Ludowy“. Przy okazji prosimy Was bardzo byście nam zjednywali wśród emigrantów nowych prenumeratorów, gdyż pragnieniem naszym jest utrzymanie bliskiego i żywego współzycia z braćmi naszymi na obczyźnie. Serdeczne pozdrowienia przyjmijcie i piszcie do naszej gazetki o tem co się u Was dzieje.

WESOŁY KĄCIK.

Gościnnie gospodyni.

Maciejowa rada, że może przyjąć u siebie nauczyciela, który zatrzymał się u niej na chwilę, zastawiła przed nim kubek kawy. Nauczyciel patrzy na kawę podejrzliwie bo widzi, że pływają po niej fluste jakiegoś oczy.

Gospodyni, widząc frasunek gościa, woła:

— Niech pan profesor dobrze miesza, na spodzie jest dużo cukru i kawałek kielbasy.

Zdradziła się.

— Nasz sąsiad znowu siedział w kozie.

— A skąd wiesz o tem?

— Bo kiedy pytałem jego żony, kiedy będę się mógł z nim zobaczyć, ona zamiast spojrzeć na zegarek, spojrzała na kalendarz.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Żyto kongresowe wagi holenderskiej za 100 kilogramów płacono w Warszawie — 20 zł. 75 gr.

Żyto kongres. wagi holenderskiej (119) za 100 kilogramów na stacji kolejowej 20 zł.

Żyto kongres. wagi holenderskiej (120) za 100 kilogramów płacono w Warszawie — 21 zł. 25 gr.

Pszonica pomorska wagi holender. (130, za 100 kilogramów na stacji kolejowej płacono 28 zł. 50 gr.

Jęczmień na kaszę płacono w Warszawie (100 kg.) — 21 zł. Tendencja spokojna. Ceny żyta odpowiadają cenom na rynkach zagranicznych.

Giełda pieniężna.

1 dolar ameryk.	--	5 zł.	18 ¹ / ₂ gr.
1 funt angielski	--	25 "	31 ¹ / ₂ "
1 rubel złoty	--	2 "	90 "
1 rubel srebrny	--	1 "	96 "

100 koron czesk.	--	15 "	44 "
100 franków szwajc.	101 "	18 "	"
100 franków franc.	--	24 "	30 "

Sierpień	KALENDARZYK TYGODNIOWY:		Słońce				Księżyc			
			wschód		zachód		wschód		zachód	
			godz.	m.	godz.	m.	godz.	m.	godz.	m.
16	Niedziela — Filipa.		4	31	6	17	8	30	8	34
17	Poniedziałek — Bartłomieja.		4	33	6	44	9	39	8	57
18	Wtorek — Ludwika.		4	34	6	42	10	49	9	23
19	Środa — N.M.P. Jasnogórskiej		4	36	6	40	12	1	9	54
20	Czwartek — Św. Kaz mierza.		4	37	6	33	1	13	10	12
21	Piątek — Augustyna		4	39	6	35	2	4	11	17
22	Sobota — Św. Jana.		4	41	6	34	3	31	11	17

ZJEDNOCZENIE POLSKICH FABRYK MASZYN I NARZĘDZI ROLNICZYCH

SPÓŁKA AKCYJNA

WARSZAWA, UL. MONIUSZKI Nr. 12.

SPECJALNE FABRYKI WŁASNE:
MŁOCKARŃ, KIERATÓW, SIECZKARŃ I PŁUGÓW

„WACŁAW MORITZ“ w Lublinie, rok założenia 1840

„JAN ZAWADZKI i S-ka“ w Warszawie, rok założenia 1890

„Sierpozanka“ w Sierpcu, rok założenia 1919

Na nadchodzący SEZON JESIENNY polecamy
NALEPSZE i ZNANE ZE SWEJ DOBROCI

KOMPLETY MŁOCARNIANE

fabryki „WACŁAW MORITZ

PŁUGI do PODORYWEK i GŁĘBOKICH OREK

fabryki „JAN ZAWADZKI i S-ka“

OFERTY i PROSPEKTY NA ŻĄDANIE ODWROTNIE.

Nr. 128. 135x2. 5.

Tomasyne (izule Thomasa)

sprzedajemy detalicznie drobnym rolnikom z magazynu za Rogatką Warszawską.

Związek Ekonomiczny Spółek Rolniczych
Województwa Lubelskiego, Sp. Akc.
Lublin, Plac Litewski 1.

Redaktor: WŁADYSŁAW OLKIBWICZ

Drukarnia „Gataka“ — Lublin, Kościeliski 8.

TARKI DO PRANIA

— — z prawdziwego białego marmuru — —
— — w silnym drewnianem obramowaniu. — —

**Nie rdzawieje!
Nie niszczy bielizny!
Nie zużywa się!
Jednorazowe nabycie!**

Wysyłka wprost pod adresem zamawiającego za cenę tylko

zł. 8,50

za zaliczeniem franko fabryka.

WIELKOPOLSKA HUTA „HELENIT“
FABRYKA WYROBÓW MARMUROWYCH
Telefon 6. — — Rawicz. Adr. telegr.: Helenit.

Nr 129. 80x2. 3.

Przy zakupach powołujcie się
na ogłoszenia
w „SZTANDARZE LUDOWYM“.

Polska Spółka Wydawnicza

posiada stale na składzie i wysyła za zaliczeniem pocztowym następujące książki:

1. **Chłop Myśliwy** (Poucza iak zakładać Gminne Kółka Łowieckie). . . . . Cena 1 zł. 95 gr.
2. **Jak się rozliczać z długów wojennych i przedwojennych?** . . . . . Cena 2 zł. 50 gr.
3. **Kto i jak może uzyskać odroczenie służby wojskowej?** . . . . . Cena 2 zł. 50 gr.
4. **Siedem Cudów świata.** . . . . . Cena 1 zł. 35 gr.
5. **Życie Gwiazd i Innych światów.** . . . . . Cena 1 zł. 35 gr.
6. **Jak prowadzić zebrania publiczne?** . . . . . Cena 1 zł. 50 gr.

Należność można przesyłać w markach pocztowych. Adresować wyraźnie;

Polska Spółka Wydawnicza,
LUBLIN, Skrzynka pocztowa 33.

Za wydawców: WŁADYSŁAW OLKIBWICZ.